

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interessentskab
Redigeret af Emil Bohn.
Forretningsfører Sparekasseb. F.
Trykt i Gornitzkas Trykkeri. Al

Avertissementsprisen er pr. Petitline
for Inserater paa Forsiden 15 Øre.
Almindelige Annonceer 1. Gang 10 Øre.
efterfølgende Gange 5 Øre.

Nr. 64

Fredag den 25. December 1914

2den Aarg.

For at vække Opmærksomhed for
vort Blad og gøre vore Læsere en
Glæde, har vi besluttet os til at
udsætte

250 Kroner!

To Hundrede Halvtredsinstyve Kroner i Præmier,

der ved Lodtrækning vil blive for-
delt blandt alle vore Læsere, der
nu inden Jul tegner sig som
Abonnenter paa „Nordbornholms
Ugeblad“ for det nye Aar.

Præmierne vil, som omstaaende
Annonce udviser, blive fordelt saa-
ledes:

1	Præmie paa 50 Kr. =	50 Kr.
3	— „ 20 Kr. =	60 —
4	— „ 10 Kr. =	40 —
20	— „ 5 Kr. =	100 —

— Abonnementsprisen bliver den
samme som hidtil, men maa betales
forud for to Kvartaler med 1 Krone
for 1ste Halvaar 1915.

Enhver Abonnent faar sit Navn
og Nummer indført i Abonnements-
protokollen, og af disse Numre bli-
ver de ovenfor nævnte Præmier ud-
trukne i Overværelse af et Kontrol-
Udvalg.

For Præmierne udsteder Bladets
Forretningsfører Anvisninger paa 5
Kr. Stykket, for hvilke de Vindende
kan købe de Varer, de ønsker sig,
hos de Handlende og Næringsdri-
vende i Allinge-Sandvig, som aver-
terer heri Bladet. Vinderen af de
50 Kroner faar saaledes udbetalt 10
Anvisninger a 5 Kr., og behøver
ikke at købe for hele Beløbet i en
Forretning.

De vindendes Navne og Størrelsen
af den dem tilfaldne Gevinst vil
efter den stedfundne Lodtrækning
bekendtgjort heri Bladet, hvor-
ved Præmielagerne kan afhente
de Anvisninger hos Bladets For-
retningsfører, Sparekasseb. Ridder.

Agiter for vort Blad!

Enhver af Bladets Læsere, der in-
den Jul har samlet 10 Abonnenter
aa „Nordbornholms Ugeblad“ bli-
ver selv Fri-Abonnent med samme
ret til Andel i Præmieuddelingen.

Julestjernen.

Der tindred en dejlig Stjerne
fra Himmels dybe Blaa;
den skinnede mere lysrig
end andre smaa.

Fra Vuggen
jeg saa ham i
thi underligt Glæde
som Lys i hans Barnesind.

Jeg løfted ham op paa Armen,
til Vinduet hen vi gik;
da saa jeg, hvor dejligt Stjernen
sig spejlede i hans Blik.

Der leged de samme Engle,
der funkled det samme Lys;
der groed de samme Blomster,
som dryssed fra Stjernen nys.

Det sølede det Hjerter,
der smilte sent;
der var der lys
og Blikket saa fjernere sent!

Jeg lagde mit Nor i Vuggen
og stirred paa Stjernen ud;
„Du Lysets dejlige Verden,
forlen mig et Glædesbud!“

Og Tankerne for saa vide
i Rummet og Tiden frem;
men ingensteds var der Hvile,
de maatte til Bethlehem.

De standsed ved Julestjernen,
der skinned paa Staldens Vraa,
der mødte jeg Barneøjne,
de dejligste, Verden saa.

K. M. Kofod.

Allinge-Sandvig & Markjorder.

Smaa Strejftog paa Jagtdistriktet.

III. I Sandvig.

Man kan sige lige saa meget ondt
om vor Kommune man vil, men man
kan ikke nægte at den ogsaa har
sine gode Sider.

En af disse gode Sider er, at den
i al sin Forskelligartethed er ligesom
en hel lille Verden, der rummer alt,
hvad Øje, Øre og Hjerter kan forlan-
ge. I Fald en af Kommunens Ind-
vaanere føler Trang til en lille Uden-
landsrejse, nu vel, saa tager Allinge-
boen til Sandvig og Sandvigboen
til Allinge.

Disse Udenlandsrejser er i høje-
ste Grad moderne. Der gaar stadig
et Tog af Mennesker i alle Livs-
aldrer mellem Byerne.

Ganske unge Mennesker i 9—13
Aarsalderen gaar her, det gjorde de
i det mindste i min Tid, for at kom-
me til at „tæve“ deres hadede Kam-
merater paa den anden Side Græn-
sen.

Saa bliver de større og føler det
som en Livspligt at opholde sig i
det mindste 3—4 Aftentimer paa Ga-
den, og saa maa de igen til den an-
den By, for at se, om der er noget
„Sjov“ — hvad der dog i Reglen
ikke er.

Saa kommer den gyldne Alder,
hvor man vil more sig, og derfor sø-
ger man til den anden By for at
komme lidt bort fra Vinduerne, hvor
Folk ikke kender een. Og Resultatet
—? Tja, det er som Regel,
at man inden fjorten Dage er lige
saa godt kendt af dens Indbyggere
som af sine Landsmænd.

Efter den gyldne Alder kommer
de Aar, hvor Menneskene er mere
kedelige, de forlover sig, ja nogle
og saa saa vidt, at de gifter
sig. Saa maa Allinge-Sandvig-Vejen
blide for. Saa startes smaa
nye Bryllups- og Forlovel-
sesfester i det fremmede Land, Rej-

ser, som ingenlunde mangler de ri-
tige Rejsers Charme.

Jeg vilde gerne fuldføre Billedet,
men kan desværre ikke. Jeg kunde
have Lyst til at fortsætte, men For-
holdet er nu engang ikke fuldkom-
ment.

Naar Sandvigs Indbyggere dør,
saa vandrer de den samme Vej for
sidste Gang, medens Allingeboerne
biver begravede i deres Fødeby.
Der er desværre ingen Kirkegaard
i Sandvig — men var det ikke paa
Tiden, at den blev skaffet til Veje.
Saa kunde de gode Allingeboer jo
faa den Fornøjelse at komme til at
køre den Tur endnu en Gang in-
den de blev puttet i Jorden. Og
saa kunde de to Tog atter krydse
hinanden, naard'Hrr. Allinge-Lig tog
til Sandvig og d'Hrr. Sandvig-Lig
til Allinge.

Ganske vist, der var jo ogsaa den
Mulighed, at fædrelandskærlige
Mænd vilde lade sig begrave i Hjem-
landets Jord. Skønt jeg tror næppe,
at der her i Allinge-Sandvig, Mark-
jorderne medregnet, findes saa store
Patrioter.

Hvor Byskellet ligger er ikke nemt
at sige. Hver har sin Opfattelse,
og der er nogen, som slet ingen
har.

Men saa meget tør man nok sige,
at der slet ikke eksisterer nogen
skarp Grænse. Man kan ikke sige
med Bestemthed: „Det er Allinge,
og det er Sandvig.“ Hele Distrik-
tet „Mellem Byerne“ er en Blanding
af det gammeldags, aristokratiske
Allinge og det moderne, altsaa radi-
kale Sandvig.

Men er man kommet til Hotel
„Sandvig“, saa mærker man straks,
at man er kommet til Udlandet.
For det første er Sproget et helt
andet. Det er slet ikke saa let for
en Allingebo at sætte sig ind i det
Sprog der tales i Sandvig. Aller-
først den særegne Accent. Skal man
være Sandvigbo, saa maa Stemmen
have et Tonefald, der nærmest min-
der om den Lyd, der fremkommer,
naar man gnider en fugtig Finger
paa en Vinduesrude.

Ogsaa Ordene er helt andre. Me-
dens Allingeboerne har beholdt det
gammelbornholmske „Sijl“, siger
Sandvigboerne „Sell“ eller „Sæll“;
naar Allingeboerne siger „ejn unjeli
rujn Mujn“ saa siger Sandvigboerne
„en ungerli rung Mung.“

Men Hovedforskellen er dog, at
Sandvigsproget er meget rigere end
Allingesproget. I Sandvig kan man
sige Ting, som Sproget i Allinge
slet ikke har Ord for, som ikke en-
gang staar i Fremmedordbøger.

Sandvigs Indbyggere maa i det
hele taget kaldes et lykkeligt Folke-
færd. Saaledes findes der i Sand-
vig ingen Kirke og ingen Natbetjent.
Nogen Jordemoder findes der hel-
ler ikke, men det er absolut en Man-
gel. For Sandvigboerne ligner Kan-
niner: de yngler meget stærkt.

Naar nye Moder kommer til Kom-
munen, kommer de altid først til

JUL

Nu lysner det i Dagene saa triste og saa graa
og bitte Spurve pippet lystigt mellem visne Straa.
Der flager gamle Barndoms minder frem fra trange Skjul
og fylder alle Hjerter med en munter Sang om Jul.

Der tændes klare Stjerner i
den graanende December
og Vinterstormen kæmper
forgæves imod Julefestens glade Melodi.

Og var end Aaret kummerligt og kaldte vi det usseligt
— naar Julefesten kommer, saa forstummer Klagen pludseligt,
saa tændes glade Julelys paa Festens grønne Gran,
og Tanken gaar tilbage til vor Barndoms tabte Land.

Der slukkes aldrig Stjernerne, ej brænder Lyset ud,
der findes ej December med sit vinterkolde Slud,
og vi kan stirre op mod Stjernerne saa barnlig trygt,
fordi vi kender ingenting til Fare og til Frygt.

De stiger frem af dybe Skjul,
de Minder, som vi gemte,
og Sangene, vi glemte,
dem gaar vi nu og nynner, thi vi ved, at det er Jul.

Og Julens glade Tanker kommer til os, kommer strømmende
hver Aften, naar vi trykke slumrer ind i Juledrømmene:
vi glemmer Vinterkulden, vi glemmer Nød og Savn
for al den rige Glæde i Julefestens Favn.

Nu synger vi de Sange, som vor Barndom gemte paa
og som vi næsten glemte i Hverdagslivets Graa.
Nu staar vi atter glade under Julens grønne Gran
og drømmer os tilbage til vor Barndoms tabte Land,

det Land, hvor Juleaftens Sang
hver Dag fornyet toner
fra grønne Graners Kroner,
og Lyseue de straaler, som de gjorde det den Gang.

Vi glemmer Aarets Stræben og alt, hvad vi begærede,
er kun at være glade, som kun Børnene kan være det,
at lade Julesange stige op fra Hjerterets Skjul
og ønske alle Mennesker en glædelig Jul!

Chr. Jørgensen.

Sandvig, og undertiden kommer de
slet ikke længere.

Ogsaa paa det kommunale Om-
raade er Sandvig Fremskridtsby.
Der findes intet Sted bedre offent-
lig Omsorg end i Sandvig. Her
findes kun een i egentligste Forstand
offentlig Bygning, Raadhuset, eller
som det i Almindelighed kaldes „Knu-
san.“ Men den benyttes ogsaa til
alt. Der holder Afholdsforeningen
Bal, der holdes Frelsens-Hær Møder
og meget, meget mere.

Før vi ender denne lille Tur til
Sandvig, vil jeg give en lille Smule
Moral. Det er altid den moderne
Jægers Formaal at „gavne og for-
nøje.“

Var det ikke snart paa Tiden at
vi her i Allinge brød lidt med Over-
leveringerne og skabte en ny, radi-
kal Mønsterby efter Sandvigs Eks-
empel.

Vi kunde f. Eks. rive Kirken ned
og holde Gudstjeneste paa Raadhu-
set. Og hvad siger De om at faa
indrettet en Dansesal paa første Sal
og en Fødselstiftelse i Kælderen?
Saa vilde vort Raadhus kunde løse
en kommunal Opgave: at være til
alles Gavn. Og saa endnu et For-
slag: at der hver anden Lørdag
skulde afholdes Hopsabal, hvor alle
kunde faa en lille Svingom gratis.

Chr. Jørgensen.

Krigen og Sprængstofferne.

Eksploderende Stoffer har aldrig
spillet saa stor en Rolle i nogen
Krig, som i den nuværende. Og
det kommer af, at Kendskabet til
disse Stoffer er bleven overorden-
lig stor i den sidste Menneskealder.
En Forfatter i det tyske „Technische
Rundschau“ paapeger, hvorledes
dette staar i nær Forbindelse med
den nyere Tids videnskabelige Forsk-
ninger paa den organiske Kemis Om-
raade.

Indtil Midten af Firserne anvend-
tes næsten udelukkende sort Krudt
til Krigsbrug, men saa var det, at
Kendskabet til Nitrocellulosen og
Nitroglycerinen begyndte at finde
praktisk Anvendelse, især som Sky-
debomuld. Fordelen bestod i den
langt hurtigere Forbrænding, der op-
naaedes ved de nyopfundne eksplo-
sive Stoffer.

I Begyndelsen stødte Skydebom-
uldens og Nitroglycerinens Anven-
delse paa betydelige Vanskeligheder,
og der indtraf en Række alvorlige
Ulykkestilfælde under Eksperimente-
ringen. Saa kom Svenskeren Alfred
Nobel med sin store Opfindelse:
Dynamiten. Han havde opdaget In-
fusoriejordens store Evne til at op-
suge Nitroglycerin, og Dynamiten,
som bestaar af 75 pCt. Nitroglyce-
rin og 25 pCt. Kiselforbindelse,

viste sig at være langt mindre farlig, end Nitroglycerinen. Desuden egnede den sig udmærket til anvendelse ved Føderdigelsen af Patroner, som kunde indsættes i Bøehuller, og det gjalt at udføre en Sprængning.

Nitroglycerinens tekniske Værd først til sin Ret, da Nobel opfandt sin Kvaldhaft med en Sats, og endte af Knaldkviksolv. Ved den muliggjordes nemlig de stærke Sprængstoffers praktiske Anvendelse. Tidligere kendte man kun Ild som Middel til at fremkalde Eksplosioner. Men Ild havde ingen Virkning paa Nitroglycerin. Mange Autoriteter paastaar, at forskellige senere opfundne Eksplosivstoffer aldrig havde kunnet anvendes til Krigsbrug, hvis man ikke havde haft den Nobel'ske Knaldsats.

Først senere begyndte man ogsaa at anvende Nitrocellulosen til militære Formaal, og der foretoges mangfoldige Forsøg, inden det lykkedes at tilfredsstille den moderne Krigstekniks Fordringer. Men efter Opfindelsen af det røgfri Krudt har man i høj Grad kunnet forøge Infanteri- og Artilleriprojektilernes Hastighed, Skudvidde og Gennemslags- evne, hvilket naturligvis har haft stor Indflydelse paa Krigsførelsen.

Siden kom man ind paa Anvendelsen af et andet organisk Emne. Den franske Kemiker Turpin, der siges for nylig at have fremstillet et Sprængstof, saa forfærdeligt i sine Virkninger, som intet andet af de hidtil kendte Stoffer, indførte 1885 Sikrinsyren i Sprængtekniken under Navnet: Melinit. Det ansaas længe for at være ufølsomt for Stød. Men det lykkedes at bringe Meliniten til at eksplodere ved Hjælp af Knaldkviksolv og med overordentlig Virkning. Nu anvendes dette Stof til Ladning af Brisantgranater; men i den allersidste Tid er det begyndt at vige for det kemisk neutralt Trinitrotuluol, som det er mindre farligt at omgaas med, men som har ikke mindre eksplosive Virkninger end Pikrinsyren. Nu lades alle svære Vaabens Brisantgranater med Trinitrotuluol.

Konge for en Dag.

—o—

Der var engang en lille Pariser. Han vilde være Sanger, og ofte sang han med sin sprøde Tenorstemme den bekendte Arie af „Konge for en Dag“. „O, var jeg Konge!“ Men Skæbnen vilde det anderledes. Han blev kun Mekaniker paa et Værksted, men om Aftenen sang han i et Teaterkor. Og da var han lykkelig i Rampens fanatiske Skær.

Saa kom Krigen og vendte op og ned paa alt. Den lille Pariser maatte som saa mange andre af Sted. Han fik Soldatertrøjen paa. Den var for stor og passede ham ikke. Og han bar den som et Teaterkostume, stolt over alt det røde og blaa. Ved Lejrliden underholdt han sine Kammerater med at synge. Oftest sang han: „O, var jeg en Konge!“

En Dag blev han ramt af en tysk Kugle og bevidstløs slæbt bort af Ambulancen.

Da han atter kom til Bevidsthed, laa han i en forgyldt Seng under en silkeforet Sengehimmel, og bøjlet ham stod en ung, smuk Pige, klædt i hvidt og med et hvidt Slør over Haaret. Hun spurgte ømt, hvordan han havde det, og tørrede Sveden af hans Pande. Hun gav ham en lækende Drik og plejede ham omhyggelig.

Den lille Pariser troede, at han drømte. Han rørte ved Sengens Forgyldning og Silkepragt, og se — det var Virkelighed alt sammen.

Men for den unge, hvidklædte Pige, som passede ham, bukkede alle dybt. Man kaldte hende „Deres Høj-

hed“ og „Prinsesse“. Men hun ydmygede sig for ham, den lille saarede franske Soldat, vaskede hans Saar og redte hans Seng.

Da forstod han alt. Hans Drøm var bleven til Virkelighed; nu var han „Konge for en Dag.“

Og dette tildrog sig i 1914 i Monte Carlo, hvor de saarede Soldater ligger i Millionærernes Praghoteller, og hvor en lille 17-aarig Prinsesse har paataget sig en Sygeplejerskes Skikkelse for at hjælpe de saarede. Det er Prinsesse Charlotte, Arveprinsens af Monacos Datter.

Fra Uge til Uge.

—o—

Alle vore Læsere

bringer vi vore bedste Ønsker om en rigtig glad og velsignet Julefest og et godt og heldbringende Nytaar.

For at undgaa Forsinkelser i Bladets Forsendelse, der som bekendt finder Sted gennem Postvæsenet, benytter vi Lejligheden til at anmode vore Læsere om at huske at bestille Bladet for det nye Aar inden December Maanedes Udgang.

Lærerinden, der blev skældt ud for „Tøs“.

For nogen Tid siden gav en Lærerinde i Fredericia en Pige i Klassen en Ørefigen, hvorover Barnets Moder følte sig saa fornærmet, at hun Dagen efter gik op til Lærerinden i Klasseværelset under Undervisningen og diverte hende med en hel Række mindre pæne Benævnelser, f. Eks. „Tøs“, og udtalte, at hvis Lærerinden oftere revsede Barnet, skulde hun faa at se, hvad det var at give Lussinger.

Lærerinden anmeldte den vrede Dame til Politiet, og Sagen er nu i Følge „Fredericia Dagblad“ sluttet med, at den hidsige Moder har forpligtet sig til i Klassens Paahør at give Lærerinden en Undskyldning samt til at betale en Bøde til Statskassen paa 30 Kr.

En kraftig Mine.

Forleden inddrev i Fl. „Aalborg Amtstid.“ ved Stenbjerg (Thy) en Mine. Den er nu aabnet af den tilstedekomne Overminør, og den viste sig at indeholde en Ladning paa ikke mindre end 200 Kilo Skydebomuld.

Minen menes at være tysk.

De danske Heste for Tyskernes Kanoner.

I „Hejmdal“ skriver en Sønderjyde fra Polen:

For Tiden tæller vort Kompagni 180 Mand af 250. Vi ligger i forskellige Lader i Reserve.

De stakkels Heste maa ogsaa holde for. For nogle Uger siden saa jeg et Regiment svært Artilleri fra Saksen. Det var første Gang, de kom paa Krigsskuepladsen. Hver Kanon havde 6 dejlige jydsk Heste for, allesammen smækfede. Jeg var henne for at klappe dem, og de saa efter mig, som om de vilde sige: Hilsen fra Jylland!

Forleden saa jeg dem igen. Men da havde de allerede tabt meget. Der gaar mange Heste til Grunde paa de lange Marschture. Man hører af og til et Skud. Det gælder mest en Hest, som ikke kan mere.

Fra Gaasetaarnets By.

Forleden Aften blev paa Vordingborg Mølle stjaalt fire Gæs, fortæller „Næstv. Tid.“ Tyven solgte de to af Gæssene til Slagtermester Hansen og falbød de to andre til Brandinspektør Nielsen for 10 Kr. Tyven fortalte, at han var fra Gæsbjerg. Paa Spørgsmaalet om, hvor det laa, svarede han: Ud ad Københavns-vejen.

Gæssene blev senere solgt til en Kelner. Da der ogsaa var en anden Mand til Stede, som ønskede sig en Gaas, sagde Tyven, at han havde flere i sin Vogn. Han gik derefter ned og stjal den ene af de Gæs, som han havde solgt til Slagter Hansen, og solgte den til Manden.

Det var ikke Meningen.

Toget standsede ved en stærkt trafikeret Station, fortæller „Norsk Aftenposten“. En Mand stak ivrigt Hovedet ud af Vinduet i en 3. Kls Vogn og raabte: „En Kvinde besvimet. Er der nogen, som har lidt Kognak?“

En Mand blandt Mængden paa Platformen rakte ham en Flaske. Han tog Proppen af, satte Flasken til Munden og tog en dygtig Slurk. „Tak“, sagde han. „Jeg er lidt bedre nu. Det tager bestandigt haardt paa mig at se en Kvinde besvime.“

Henrik den 4's Børnevenlighed.

Den franske Konge Henrik den Fjerde var en stor Børneven. En Dag, da han med Kronprinsen paa Ryggen laa og kravlede om paa Gulvet i en af Slottets Sale, medens de andre Børn kørte Hest med Faderen, traadte uanmeldt en fremmed Gesandt ind.

Han studsede og vilde trække sig tilbage, men Kongen raabte leende:

— God Dag, Deres Ekscellence, her morer vi os!

— Ja, det gør De, Deres Majestæt!

— Har De selv Børn, Deres Ekscellence?

— Ja, tre, Deres Majestæt.

— Naa, lo Kongen, saa bliver vi ved lidt endnu, for saa kan De jo nok forstaa mig.

Vælg en bedre Tid at sove i.

Det fortælles, at Napoleon den Store efter et blodigt og langvarigt Slag en Nat, forklædt som Underofficer, gik gennem Lejren for at se, om Vagterne var paa deres Post.

I Udgangen af Lejren traf han en Soldat som træt af den lange Kamp var sovet ind paa sin Post.

Napoleon tog, uden at Soldaten mærkede det, hans Gæver, stillede sig paa Vagt, og blev staaende i to Timer, indtil Afsløningen kom.

Soldaten vaagnede. rejste sig op og udbød forfærdet, da han genkendte Napoleon:

— Min General, jeg er fortabt!

— Nej, svarede Kejseren, efter saa store Anstrængelser, som du har gennemgaaet i Dag, kan det undskyldes, at en brav Soldat falder i Søvn, men vælg en anden Gang en bedre Tid at sove i.

Dansk Landbrug.

Interessante Tal fra Landmændenes Verden.

Studentereforeningen har planlagt en Foredragsrække om „Danske Erhverv“, der aabnedes af Landstingsmand, Forp. Sonne, der talte om Dansk Landbrug.

Landstingsmanden slog fast, at Landbruget var vort naturlige Erhverv, som Følge af Klima og Jordbundsforhold. Og det har jo ogsaa gennem mange Aartusinder staaet som vor første Indtægtskilde.

Efter en historisk Oversigt gik Landstingsmanden over til en Omtale af Landbrugets Produktionsmængde og de forskellige Produktionsgrenes Betydning til de forskellige Tider. Omkring Aar 1850 var vor Overskudsudførsel af Korn anslaaet til 32 Millioner Kr., af Kvæg til 22 Millioner. I Fjor stillede Sagerne sig saaledes: Overskudsudførsel af Korn 193 Mill. Kr., men Overskudsudførsel af Kvæg 493 Mill. Alt i alt et Nettooverskud af 290 Mill. Kr.

I Forbindelse med det store Kvæghold staar Jordbrugsarealernes mægtige Forøgelse. Korn som Fodermiddel er for dyrt. Medens vi saaledes i 1870 havde 16,000 Tdr. I.d. besaaet med Roer, 1912 forøget til 43,000 Tdr.

Det var en drøj Tid for Landbruget i 70'erne, da Overgangen fra Korn- til Kvægproduktion fandt Sted, men det blev gennemført paa et sundt økonomisk Grundlag, der skyldtes Andelsbevægelsens sunde Udvikling. Denne Tanke, der grundedes paa Fællesskabets Ret, er vist særlig betydelig i sig selv.

Med den nye Side af Landbruget, der blev betydelig, blev der ogsaa en stor Del af den gamle, der aarlig slagtede 45,000 Gæs, og sin store Æg-eksportvirksomhed, har der ogsaa raadet et klart Syn hos de Mænd, som bar Sagen frem, Tiltro til Førrerne blandt Medlemmerne og frit Lejde for Kritiken. Men Andelsbevægelsens ledende Mænd har faaet deres Syn paa Sagerne vejledt i vore Landbrugs- og Højskoler, der for gaar og gaar. Andre Ejendomme havde den betydelige Stigning i vor Smørekøbskraft ikke kunnet finde Sted. Vi udfører nu for 28 Mill. Kr. Smør.

Men Landbruget er bleven dyrere at drive. Større Folkehold, Maskiner, Nybygninger, Kunstgødning, forøgede Skatter osv. Man kan nu ikke længere klare sig med den gamle Tids gennemførte Sparesystem. Der maa anbringes meget Arbejde og stor Kapital i vore Marker og Besætninger, men sker det paa en praktisk Maade, lønner det sig ogsaa. Medens Landbruget paa Landboreformens Tid levede fra Haanden til Munden, maa Omsætningen nu forøges. Taleren nævnte saaledes, at Omsætningen paa hans egen Gaard (Rosenlund paa Lolland), der var 700 Tdr. Land, andrager 170,000 Kr., deraf paa Korn, Mælk og Sukkerroer 140,000 Kr., Svin 20,000 Kr. og Slagtekvæg 10,000 Kroner.

Fra Midten af 80'erne til omkring Aarhundredskiftet var det Landmændenes tunge Tid, som kun blev overstaet ved den Styrke, som Sammenholdet giver. Siden 1900 er der kommet andre Tider. Dette ses gennem Ejendommenes Stigning i Værdi. Den gennemsnitlige Salgspris for Landejendomme uden Besætning og Inventar er saaledes i 1913 ca. 8000 Kr. pr. Td. Hartkorn for Gaarde og ca. 12,300 Kr. for Huse. Den samlede Værdi af Landets Jord beløber sig til 1178 Mill. Kroner.

Landstingsmanden sluttede med at udtale, at Verdenskrigen kan bringe Bekymringer til mange Landbohjem. Men Grundlaget er solidt, og saa vil Skærene nok blive undgaaet. Det er sagt, at Dyrkningen af vor Jord er et ensformigt og tri- vielt Arbejde, sløvende og trættende. Mit Billede af Landbruget ses paa Baggrund af en nyudsprungne Bøgeskov, frodige Agre, god Høst og et sundt Arbejde, der giver et godt Resultat. Kritik møder ofte Landmanden — mest i gode Tider, men han modtager dem med den Sindro, Bevidstheden om at udføre et Arbejde til Gavn for vort Land giver.

Gudstjenester.

—o—

Juleaften Kl. 5. Allinge Gudstjeneste med Liturgi sang.

Juledag Ols K. Kl. 9 1/2. S. Allinge Kirke Kl. 2. (Korsang).

2den Juledag Allinge K. Kl. 9 1/2 Skrm. Kl. 9.

Ols Kirke Kl. 2. Søndag den 27. December. Ols Kirke Kl. 9 1/2. Skrm. 9. Allinge K. Kl. 2.

Julefest for Børn i Ols Kirke og Allinge M.

Den 29. Julefest i Tein Kl. i Sandvig Kl. 7.

Den 30. Julefest i Olsker Kl. og i Allinge Kl. 8.

Nytaarsdag Gudstjeneste i Allinge Kirke Kl. 9 1/2. Skriftem. Kl. 9. Ols Kirke Kl. 2. — Kl. 1 1/2.

Kl. 7 1/2. Aften, De uges Juletræsfest i Allinge Menighedshjem. Sekretær Nielsen fra Rønne taler.

Juletræsfest

afholder

Olsker Afholdsförening og Husmandsföreningen Mandag den 4. Januar Kl. 6.

Foredrag af Hr. Pastor Høyrup.

Bestyrelserne.

Lommelampe Elementer

ere, Lommelampe og anbefales.

M. C. Funch.

Bestil Deres Regninger, Meddelelser, Konvolutter og Brevpapir i Allinge Bogtrykkeri. Hurtig Levering. Billigste Priser. Ring op Telefon 74.

Søger De en Pige, en Karl eller en Dreng, eller mangler De en Svend eller Lærling, en Fodermester eller anden Medhjælp, bør De snarest avetere i Nord-Bornholms Ugeblad, der hver Fredag bringes direkte ind i 1700 Hjem og læses af saa godt som hvert eneste Tyende. En Annonce her i Bladet vil derfor saa godt som altid bringe et tilfredsstillende Resultat.

Ring op til „Carlsberg Depot“

☎ Telefon 11 ☎

der faas det bedste Jule-Øl. Bringes overallt.

Sukker

sælges stadig til smaa Priser.

Allinge Kolonial og Produktforretning.

Ordet er frit!

Vi gør vore mange Læsere i By og paa Land opmærksom paa, at enhver kan faa optaget Artikler og Indlæg om Emner af almen Interesse i „Nord-Bornholms Ugeblad“.

Betingelsen er kun, at det skrevne er holdt i en sømmelig Form og indenfor rimelige Grænser, samt at Indlægget til Underretning for Redaktionen — med Navn og Adresse. Ligeledes maa Redaktionen gerne Meddelelser om, at danne Ting og Forhold, som egner sig til Behandling i Bladets Spalter.

Dette gælder baade Byen og Landet og det er en Selvfølge, at Redaktion altid vil iagttage den strengeste Diskretion med Hensyn til sine Kilder.

Erindringsliste.

Toldkammeret 7—12 Form., 2—7 Efterm. Kammerkontoret 10—11 og 2—4. Laane- & Diskontobanken 2—4 Eftm. Sparekassen 10—12 og 2—4. Stempelkontoret i Sparekassen 10—12, 2—4. Dampskibsexpeditionen, aaben ved Skibenes Ankomst og Afgang Tirsdag og Fredag Efterm., Mandag og Torsdag Form.

Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6—7. Distriktslægen 8—9 og 2—3.

Postkontoret 9—12 og 2—7. Søndag 12—2.

Telegrafstationen 8 Morgen til 12 Søndag 12—2.

Borgmesteren. Kontortid hver Søndag Kl. 3 paa Skolen.

direktøren Mandag og Fredag Form. 8 til 12. alten for Livsforsikring ved 14. Messen. Kontortid 12—13. Samlingen paa Raadhuset dag 7—8, Tirsdag: 3—3,30.

et nyt islandsk Lammekød,
leret, samt extra gode Kogearter anbefales
is.
nge Kolonial- og Produktforretning.

Nye Sendinger af ny Høst
Amerikanske Bomuldsfrøkrager
Danske grove Hvedeklæder
Det ægte
ventes i K
Nordlandets H
llinge.

P. C. Holm,
anbefaler
Julegaver i meget stort Udvalgt
Glas og Porcelæn,
Kinesiske Thestel og Vaser.
Porcelæn og Fajance fra den kgl. Porcelænsfabrik.
Album, Pengebøger, Seddelbøger, Samlermærkealbum.
Legetøj og Spil, Dukker og Dukkevogne, Senge og Vugger.
Sølvplet og Nikkelvarer. Etagerer og Sykurve.
Sløjdværktøj, Tegnebestik. Skrivetøjer.
Luftbøsser, Salonbøsser.
Lommeblade.
Al

Ikke den billigste, men den lækreste Klipfisk sælger vi.
Vi har købt et stort Parti af den allerbedste Sort, (rigtig en
Lækkerbidsten).
Fineste afnakket Bilduadal Klipfisk fra 2—5 Pd. Pris 40 Øre Pd.
4 pCt. Rabat ved kontant Betaling.
Nordlandets Handelshus.

Alle Sorter Sukker af prima Kvalitet er billigst i Allinge.
Vi har endnu store Oplag af alle Slags og sælger
Hugget Melis a 22, Stødt Melis a 20. Topmelis Nr. 1 a 22.
Dansk Puddersukker Nr. 1 a 18. Ægte vestindisk Sukker a 22.
Kun Kvalitet Nr. 1 sælges.
4 pCt. Rabat pr. kontant Betaling i
Nordlandets Handelshus.

Et Parti Blomster
uden Sten — og et Parti Æbler sælges billigt.
Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Nyttige Julegaver!
For Damer:
nteforklæder og Lækkertforklæder
hvide og kulørte — i alle Nyheder.
Skorter i Klæde og Lærred fra 2 Kr.
Strømper, Handsker og Bælter.
Blondekraver. Rüscher, Lommebøger.
Damelinnet i største Udvalg.
Skindkraver, Muffer, Skindhuer.
saavel i finere som billigere Skindvarer.
Kjole- og Blusestof
Mange elegante Nyheder er hjemkommet i disse Dage.
Nordlandets Handelshus.

Tip. Top!
len er ej det bedste
Ris a 33.
a 30
25
22
Egte Patte
Store itali
Extra K
Ostind

Blomster til Julen
fra Hallelyst, faa i Allinge hos
I. B. Larsen.

Et Par ældre Lødekøer
eller Malkekøer ønskes til Købs.
Slagter Mikkelsen Olsker.
Telf. Allinge 16.

Det bekendte
JULE-ØL
fra „NEXØ BRYGGERI“ er i
Handelen og faas hos
Chr. P. Dam,
Allinge.

Fire Orgeler,
nye, gode, i forskellig Størrelse, sælges
paa lette Betalingsvilkår. Kan beses og
prøves hos
Frd. Pedersen,
Nørregade, Allinge.

Rødbeder og Hvidkaal
er til Salgs hos
V. Sørensen, Borre.

Ejendom tilsalgs.
Den Snedkermester S. E. MUNCH
forhen tilhørende Ejendom Matr.-Nr.
188a, beliggende ved Østergade i
Allinge, er meget billigt tilsalgs.
Bygningernes Brandassurancesum
er 23,100 Kr. Det tilhørende Areal
udgør ca. 5000 Kvdr. Alen.
Liebhavere bedes henvende sig i
Sparekassen i Allinge.

By- og Herredsfuldmegetig
Johannes Kofoed, Hasle.
træffes paa Raadhuset i Allinge
hver Mandag efter Kl. 10 Form. og
i Klemensker Kro hver Fredag
fra 2—5 Eftm.

250 Kr.,
fordelt paa
28 Præmier
uddeler „Nordbornholms Ugeblad“
ved Lodtrækning til dem af sine
Læsere, der
inden Jul
tegner sig som Abonnenter paa
Bladet for Aaret 1915.
Abonnementsprisen, der er 2 Kr.
aaltlig, betales halvaarlig med
1 Krone.
Af Præmierne bliver
1 Præmie paa 50 Kr. = 50 Kr.
3 „ 20 Kr. = 60 —
4 „ 10 Kr. = 40 —
20 „ 5 Kr. = 100 —
Ialt 28 Præmier = 250 Kr.
— og
paa

Vi anbefaler enkelte Artikler som billige og nyttige
JULEGAVER!
Gulvtæpper i Bryssel Axminster Tapetstray fra Kr. 5,65
Linoleumstæpper i alle Størrelser fra 3,00 Kr. mtr.
Vejbordsforlæggere og Planotæpper fra 1—7 Kr.
etæpper i uldne, tærnede fra Kr. 5,50.
er fra 43 Øre.

Forær Deres Frue
en elegant engelsk Gummifrakk
af smukt silkelignende Stof, som hos os sælges for 14,25
faas i flere Farver.
Nordlandets Handelshus

Bedste
Derbyshire Kakkelovns
anbefales fra Lager til billigste Dagspriser.
Allinge Kolonial- og Produktforretning

Magasin du Nord's Udsalg
anbefaler sit velassorterede Lager til forestaaende
Juleindkøb.
Husholdningsforklæder 1 Kr. Stk.
Pynteforklæder 50 Øre Stk.
Bælter 35 Øre Stk.
Skindkraver 1 Kr. Stk.
Sengeforlæggere 1 Kr. 50 Øre
Sengetepper 2 Kr 85 Øre
Skindhandsker 2 Kr. Parret
Sofapuder 1 Kr. 25 Øre
Lommestørklæder 8 Øre Stk.
Fikse Lyseduge 2 Kr.
Blondekraver med Opslag 90 Øre
Sykurve paa Fod 3 Kr. 50 Øre
Smaa Sykurve 50 Øre
Dukker 25 Øre
Damestrømper, stærke 95 Øre Parret
m. m. m.
som velvilligst bedes taget i Øjesyn dels i Vinduerne
dels i Butikken.
Ejnar Thorbek.

Til Julebagning
anbefaler vi vort ekstrafine Bagerimel
samt alle Sorter Bageartikler.
Allinge Kolonial- og Produktforretning.
Bestil Deres Regninger og Meddelelser i Allinge Bogtrykkeri

Vor bekendte fine Kaffe
samt The, Chokolade og Cacao
anbefales det ærede Publikum. NB. Altid frisk Kaffe.
Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Vi anbefaler enkelte Artikler som billige og nyttige
JULEGAVER!
Gulvtæpper i Bryssel Axminster Tapetstray fra Kr. 5,65
Linoleumstæpper i alle Størrelser fra 3,00 Kr. mtr.
Vejbordsforlæggere og Planotæpper fra 1—7 Kr.
etæpper i uldne, tærnede fra Kr. 5,50.
er fra 43 Øre.

C. Larsen's Skotøjsforretning.

Allinge
trods den store Prisstigning paa Fodtøj kan jeg, begrundet
mit store Lager, foreløbig sælge til de gamle Priser.

Køb nyttige Julegaver.

C. Larsens Skotøjsforretning, Allinge, findes et stort Udvalg
sko, Tøfler, Slippers, Morgensko samt prima Helsingborg-
er, bedste Mærke. Iøvrigt alt moderne Fodtøj for Vinter-
en.
Telefon Nr. 104.

Cement, Tagpap,

Tag- og Staldvinduer, Murgryder, Fyrdøre,
Riste og Renseluger anbefales til billigste Priser.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Ny Humle. Høst 1914.

Friskmalet kraftig Malt til Øl. Altid frisk Gær.
Bedste Sort Krydderier - alle Slags
Stor Sending store Amager Hvidkaal og Rødkaal
sælges billigst i

Nordlandets Handelshus.

SANDVIG - SANDVIG.

JULEGAVER.

Stort Udvalg i
Porcelain & Messingvarer
Meget billige.
Terracotta og Souvenirs. Billeder i Rammer
til ca. halv Pris.
Smukke Julekort til 2 Øre Stk. - Se Vinduerne.
Chr. Bidstrup

Ring op til Carlsberg Depot!

der faas det bedste

JULEØL

Bringes overalt.

Sifse Julegaver!

Damebælter
i en Mængde nye og moderne Faconer.
Seddelbøger, Pengebøger,
Cigaretuier, Tegnebestif, Rammer,
Settonskasser, Prospektalbum, Vistepost,
Fotografalbum, Fyldepenne, Barberknive,
Kommeknive, Fjertræsaks,
Kubvertartifler.

Tejn og Omegns Brugsforening

er lukket paa Grund af Opvejning
Torsdag den 7. Januar 1915.

Barber og Friserforretningen

er aaben 2den Juledag samt hver
Søndag fra Kl. 7 1/2 - 11 Form.
S. Bang.

Huder og Skind

købes til højeste Dagspris
I. P. Møllers Eftf.
ved Apotheket.

Stald- og Haandlygten, Maro.

Uundværlig for enhver Land-
mand. Kan skilles ad og renses
paa en praktisk Maade, saa at Lys-
evnen holdes uformindsket i aarevis.
Enestaaende stærk, da Beholderen
er fremstillet af forfinnet Staalplade
med Beskyttelsesring.

Glasset er beskyttet mod Slag og
Stød.

Prisen er kun Kr. 2,75 pr. Stk.,
hvilket er Røverkøb i Forhold til
Kvaliteten.

Faas kun paa Nordlandet hos

M. C. Funch.

Sorterede gode

Spise-Kartofler

sælges til 3 1/2 Øre pr. Pund i

Nordlandets Handelshus.

Lad

Dem

fotografere hos

Alfred Kjøller.

Allinge Bryggeri.

Bestillinger paa

JULE-ØL

modtages gerne.

Tomme Øltræer bedes returneret
snarest muligt.

Husk Ceres

Normalbrød faas fremdeles hos

M. S. Henriksen

Ønsker De

smukke og moderne Fotografier,
da henvend Dem i Atelieret ved
Havnen.

Telefon 4.

Andr. Ipsen.

Billeder indrammes.

Derby

ment

meget

Frisk Blodmelas

anbefales fra Lager til billigste Pris
Allinge Kolonial- Produktforretning

Børn- & Laanekasse

i Allinge

-12 og 2-4.

Modt

Sparekassevilkår til en Rente
Folie til 2 pCt. p. a.

Jagning til Julen

uratur paa sædvanlig Maade, thi vi har stort
ske fortrinlige Kvaliteter Flormel, som giver

de rigtig gode Julekager og Julebrød.

Melet sælges i alle Vægtstørrelser — ogsaa i Poser og
Sække a 25, 50, 100 og 200 Pund, men allerbilligst naar Po-
ser medbringes. Vi sælger ogsaa

Prima Rugsigtemel og prima grovt Rugmel.

Vi tager gerne sunde, gode Sædvarer Bytte for Mel,
og vi gør det paa meget fordelagtig for Køberen.

Nordlandets Handelshus.

Til Julen

anbefales stort Udvalg af alle Slags
Sølvplet og Nikkelvarer.

Kaffekander, Sukkerstel, Opsatse, Frugtskaale, Brødkurve m. m.

Stort Udvalg

af Sker og Gafler i Sølvplet og Sølv.

Smykker, Lomme- og Stueure, Brillor, Termometre
billigst hos

Telefon Nr. 93.

A. M. Lindberg

Gravering gratis.

Nyttige Julegaver!

For Herrer:

Manschetskjorter

hvide og kulørte, i mange Mønstre, fra 3—6 Kr.

SLIPS i kolossalt Udvalg i alle Faconer.

Kraver, Flipper og Manschetter,

Kraveskjorten „Zephyr Royal“ er det billigste i Brug,
da det kan afvaskes af enhver.

Sokker, Strømper, Handsker, Vanter, Seler.

Kraveskaanere, Lommestørklæder.

Hatte, Huer og Skjletter.

Sweaters (Gensere). Uldveste, Underbeklædning.

Nordlandets Handelshus.

Absolut bedste Kolonialvare

til billigste Dagspriser anbefales.

Allinge Kolonial- og Produktforretning

Store Derbyshire Ovns

anbefales fra Lager til den allerbilligste Pris.
nu Tiden

Nordlandets Handelshus.

Ank

ard's

Spise-